

BETÆNKNING

Afgivet af Anlægsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde 10-20 årige anlægsplaner for hele landet, opdelt på mindst kommuneniveau og udarbejdet i samarbejde med kommunerne. Anlægsplanerne skal indeholde selvstyrets og kommunernes anlægsarbejder, således der kan ske en reel prioritering og planlægning i såvel kommuner som hos de udførende entreprenører samt udlægges eventuelle opgaver til kommunerne at gennemføre.

(Medlem af Inatsisartut, Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Jens-Erik Kirkegaard, Siumut
Inatsisartutmedlem Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne

Udvalget har efter 1. behandlingen 22. oktober under EM2015 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Hensigten med forslaget er, at sikre, at samfundet får mest mulig nytte for de betydelige midler, som hvert år anvendes til anlægsformål.

Videre vil landets entreprenører med langsigtede anlægsplaner have bedre forudsætninger for at planlægge deres opgaver og måske have den fornødne sikkerhed og tiltro til fremtidige opgaver, til at turde antage yderligere lærlinge.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Under debatten til 1. behandlingen var der almindelig opbakning til intentionerne om at udnytte de administrative og økonomiske fordele, der er skitseret det fremsatte forslag.

Naalakkersuisut havde i sit svarnotat fremsat et ændringsforslag med følgende ordlyd:

”Forslag til Inatsisartut-beslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fortsætte og udvikle det igangværende arbejde med 10-årige rullende anlægssektorplaner og styrke dialogen med kommunerne omkring sektorplanarbejdet. Der afrapporteres om arbejdet til Inatsisartut i den kommende Landsplanredegørelse for 2016.”

På baggrund af det fremsatte ændringsforslag blev forslaget sendt til behandling i Anlægsudvalget.

Henvendelser

Den 4. november har udvalget modtaget henvendelse vedr. forslaget fra Grønlands Erhverv.

Henvendelsen er vedlagt som bilag til betænkningen som **bilag 1**.

GE konkluderer bl.a. følgende:

”Med disse ord støtte GE beslutningsforslaget, men GE er derimod ikke enig i beslutningsforslagets antagelse om, at en voksende overførsel af opgaver til kommunerne vil indebære en bedre planlægning. Det modsatte vil ske, hvis en række forudsætninger ikke er på plads.

Øget overførsel til kommunerne af anlægsopgaver kan efter GE’s vurdering således ikke ske, før det er sandsynliggjort og dokumenteret, at kapacitet og kompetence i de kommunale forvaltninger, dels er tilstrækkelige til at løfte opgavebyrden. Dels indebærer overførsel af opgaver til kommunerne også krav om solid koordination mellem Selvstyret og kommunerne, så der kan sikres en jævn byggetakt.[Anlægsudvalgets understregning].”

I forbindelse med et møde mellem Anlægsudvalget og Grønlands Erhverv den. 13. oktober fremførtes bl.a. følgende af GE:

Den aller vigtigste forudsætning for, at alle anbefalinger kan føres ud i livet, er, at der på højt politisk-administrativt niveau konstant er fokus på at sætte de nødvendige ressourcer af til god planlægning – og koordinering mellem Selvstyrets departementer internt og i forhold til kommunerne. Samtidigt bør der arbejdes intensivt med de planlagte sektorplaner (jf. Landsplanredegørelsen) som basis for en bedre anlægsplanlægning.

Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget modtaget svar fra Medlemmet af Naalakkersuisut for Finanser som besvarer en række spørgsmål som var stillet under debatten til forslagets 1. behandling. Kopi af medlemmet af Naalakkersuisuts besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 2**.

Specielt skal fremhæves følgende:

"Det har været diskuteret, om anlægssektorplaner skal være 3, 5, 10 eller 20 årige. Det skal i den forbindelse understreges, at sektorplanerne ikke er en fastlæggelse af anlægsbevillinger på finansloven for en kortere eller længere årrække. Sektorplanerne er et værktøj i den fysiske planlægning, et beslutningsgrundlag for politikere, borgere og virksomheder. Sektorplanerne må derfor være rullende, dynamiske, således at de ændres, når virkeligheden ændres.

I landsplanredegørelsen for 2015, Den nødvendige koordinering, siges, (side 40-41) at:

"[...]

Det er også meget vigtigt, at sektormyndighederne under deres udarbejdelse af sektorplaner har dialog med kommunerne, så kommunerne har mulighed for at komme med deres bidrag til sektorplanerne. Dette proaktive samarbejde mellem departementer og kommuner er der behov for at få styrket yderligere, ligesom der er brug for en øget koordination med selskaber, der har ansvar for infrastruktur og forsyning.[Udvalgets understegning]

[...]

En sektorplan skal angive et forventet samlet budget for sektoren over en budgetperiode (1.- 4. år) og en perspektivperiode (5.-10. år). Større projekter identificeres med en stedkode, som angiver projektets geografiske placering. For projekter anføres beslutninger, som er vedtaget politisk, hvilket vil sige, at der er afsat midler til projektet på finansloven. I sektorplanerne beskrives dels departementernes og kommunernes forventninger til udviklingen inden for sektoren, dels de nye anlægsprojekter, som er vedtaget eller allerede er i gang"

Det vigtigste i sektorplanerne er de data der stilles til rådighed. På baggrund af dem, vil der kunne opstilles mål, både med kortere og med længere tidshorisont.

Investeringer inden for mange sektorer har i sin natur vidtrækkende og langvarige konsekvenser. Det gælder ikke mindst på infrastrukturuområdet (vandkraftværker, søkabler landingsbaner og større havneanlæg), men også på velfærdsområdet (som større sygehuse og større landsdækkende uddannelsesinstitutioner). Den type investeringer påvirker i realiteten også investeringsplanlægningen (og dermed anlægssektorplanerne) i de øvrige sektorer. Dette taler for, at den rullende anlægssektorplanlægning har en relativ langtidshorisont. Et ti-årigt perspektiv er i den henseende ikke lang tid."

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har behandlet forslaget og noterer sig specielt, at der i efteråret, for første gang i 20 år, er fremkommet en Landsplanredegørelse. Denne er fremkommet efter, der var afleveringsfrist på forslag til behandling på nærværende efterårssamling.

Videre har udvalget bemærket, at det fremkomne svarnotat fra Naalakkersuisut kom på et

yderst fremskredent tidspunkt i forhold til forslaget's behandling. Imidlertid er det Anlægsudvalgets vurdering, at det af Naalakkersuisut fremkomne svarnotat og det tilhørende ændringsforslag er i tråd med de ønsker, som blev fremlagt under forslaget's 1. behandling.

Videre er de fremkomne bemærkninger fra Naalakkersuisut efter udvalgets vurdering medvirkende til, at skabe klarhed over området samt give udvalget anledning til at udtrykke tillid til at Naalakkersuisut for fremtiden vil have fokus på netop anlægsområdet samt de der anvendte betydelige ressourcer.

Anlægsudvalget har modtaget diverse anbefalinger fra GE og specielt har man set på anbefalingerne fra konferencen "Vejen til det gode byggeri", som fandt sted den 23. – 24. september 2014.

Omkring ovenævnte konference bemærker Anlægsudvalget specielt, at konferencen var velbesøgt med repræsentanter fra aktørerne i branchen og der var meget bred opbakning til de konkrete anbefalinger til Naalakkersuisut.

Anlægsudvalget er således i lighed med GE overbevist om, at udmøntningen af anbefalingerne vil skabe en lang række gode resultater for byggeriet mht. kvalitet, priser, arbejds- og lærerpladser og meget mere.

Ikke mindst kan Anlægsudvalget bakke op om GEs vurdering af, at vi vil opnå en mere jævn byggetakt og fornuftig geografisk spredning af de mange projekter, der allerede er afsat penge til i Anlægs- og Renoveringsfonden, gennem en bedre planlægning. Det er der hårdt brug for, ikke mindst i de byer, hvor mange ting er gået i stå.

Anlægsudvalget vil således benytte lejligheden til at bemærke, at det kan være samfundsmæssigt meget omkostningsfuldt at spare på anlægsområdets administration samt de vedvarende og længerevarende anlægsopgaver, som eksempelvis vedligeholdelse af den offentlige bygningsmasse.

Anlægsudvalget vil afslutningsvist bemærke, at med Naalakkersuisuts nærværende løfte om rullende anlægssektorplaner, som også illustreres med punkter om lufthavnsanlæggelse på nærværende samling, bør der være muligheder for bedre udnyttelse af samfundets ressourcer.

Forslaget's økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartut's forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslaget's begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at der ved forslagets og ændringsforslagets gennemførelse vil være samfundsmæssige besparelser og et uudnyttet potentiale i bedre planlægning af anlægsarbejderne.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller ændringsforslaget fra Naalakkersuisut til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen, Formand

Kalistat Lund,
Næstformand

Jens-Erik Kirkegaard

Justus Hansen

Ane Hansen